

Dagmoment: Verzorgingsmoment

Verschonen is een onderdeel dat iedere dag weer terugkomt. Doordat er zoveel herhaling van deze activiteit plaatsvindt, biedt het leerlingen de mogelijkheid de situatie te gaan herkennen. Doordat je tijdens het verschonen individueel met de leerling bezig bent en veel aandacht aan elkaar kunt besteden/ goed kunt observeren, is het een prima moment om gericht aan een doel te werken.

Een aantal voorbeelden van doelen om aan te werken met een voorbeeldmatige aanpak:

- **Accepteert ADL (baden, douchen, gezicht wassen, haren kammen, zich verschonen, neus schoonmaken, aan- en uitkleden)**

Bereid de leerling goed voor op wat er komen gaat. Laat wennen aan de situatie. Bied een concrete verwijzer aan, zoals de luier of een doekje en laat voelen. Gebruik eventueel een vertrouwd voorwerp of een bekend liedje om de leerling tijdens ADL een vertrouwd gevoel te geven.

- **Kijkt gericht enkele seconden naar een voorwerp of een gezicht in het midden van zijn blikveld**

Houd de luier of een voor de leerling ander boeiend voorwerp of uw eigen gezicht voor het gezicht van de leerling in een stand dat hij u goed kan zien. Trek de aandacht door mimiek of door het voorwerp te bewegen.

- **Tilt het hoofd een stukje op vanuit rugligging**

Leg de leerling op zijn rug. Houd een interessant voorwerp in zijn gezichtsveld. Houd dit steeds een stukje verder weg, zodat de leerling zijn hoofd op moet tillen. Ondersteun het hoofd in het begin, verminder de hoeveelheid steun.

- **Vocaliseert klinkergeluiden (ooh, aaah)**

Uit daarbij een klinkergeluid 'ooh'. Als de leerling meedoet doet u het nog eens, en dan iets harder. Herhaal met andere klinkergeluiden.

- **Houdt een voorwerp vast dat in de hand gegeven wordt**

Gebruik een voorwerp dat de leerling goed vast kan pakken. Geef een voorwerp in de hand. Ondersteun de leerling door de vingers zachtjes om het voorwerp te leggen. Wanneer u merkt dat de greep van het kind steviger wordt, kunt u de ondersteuning verminderen. Stimuleer de leerling dit voorwerp vast te houden tijdens het verschonen. Als de leerling het loslaat doet u het weer terug in zijn handen.